



# ***...och så var det barnen med födoämnes-allergi/intolerans***



Kent Åke Henricson  
Barn- och ungdomskliniken  
Halmstad

Endast för privat bruk

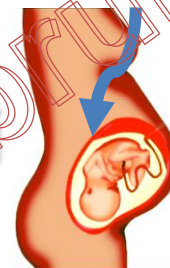
# Allergi är ärftligt

- Man föds med viss risk att utveckla allergi

Sant!

- Få(?) föds med en specifik allergi






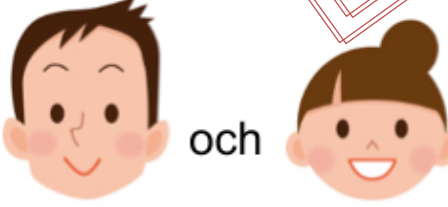
Sant ?



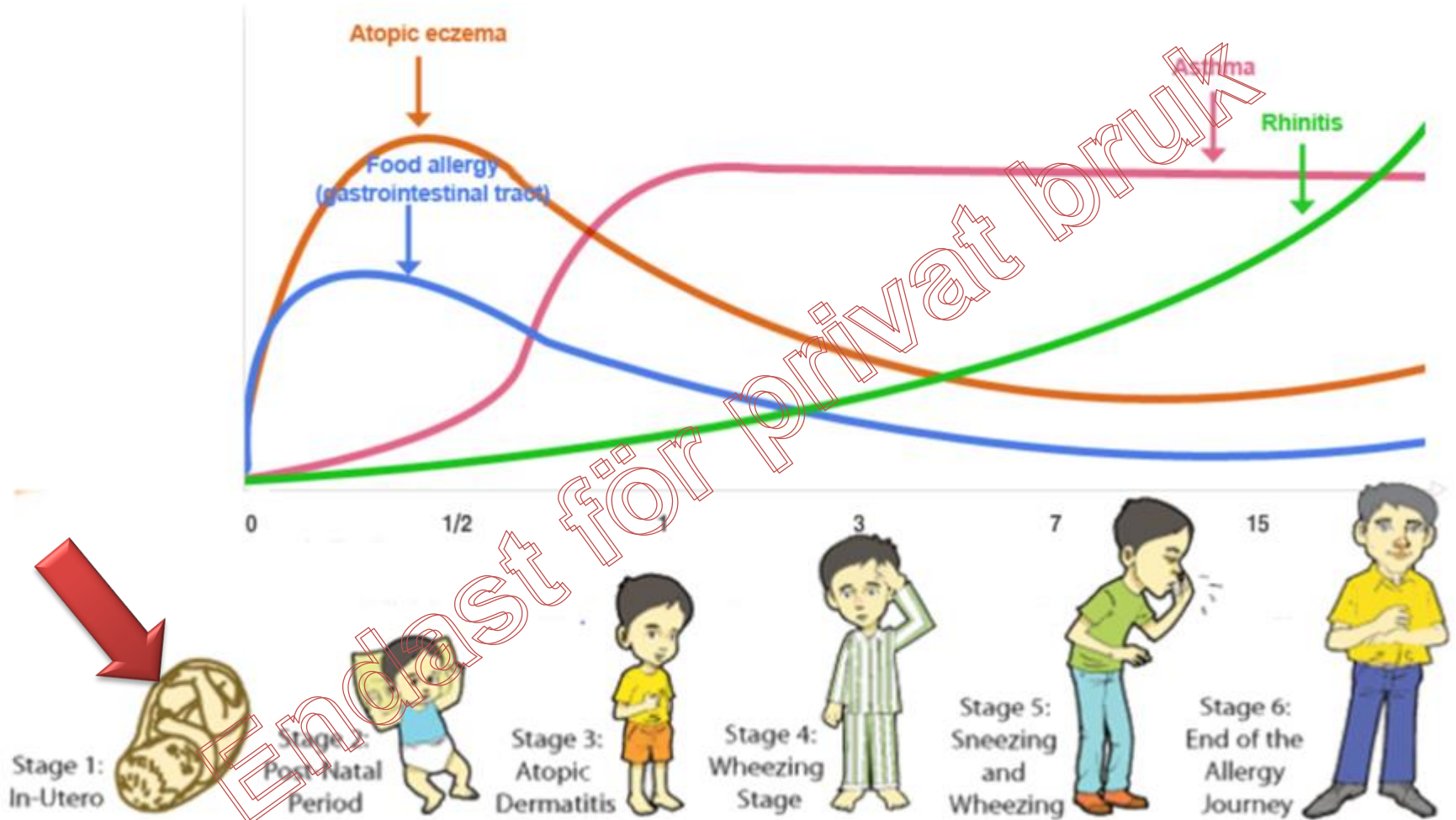
- Man blir sensibiliserad av det man utsätts för

Ja, men när, och hur?



Familj	Allergiförekomst hos familjemedlemmar	Allergirisk
 och	Mamma och pappa, ingen allergi	5 – 15%
 eller	Ett allergiskt syskon	20 – 40%
 eller	Mamma eller pappa allergisk	20 – 40%
 och	Alla syskon allergiska	40 – 60%
 eller	Allergi hos mor- eller farföräldrar eller moster, morbror, faster, farbror	40 – 60%
 och	Mamma och pappa samma allergi	60 – 80%

# Den allergiska marschen



# Kan vi förebygga allergi med amning?

Svenska barnläkarföreningens råd

## Amning:

Enbart amning under de första levnadsåren minskar något risken för **obstruktiv bronkit** och så kallad **infektionsastma**, och för **komjölksallergi**. Skyddseffekten är dock sannolikt bara av betydelse under de första levnadsåren. **I ett längre perspektiv visar flertalet studier ingen säkert skyddande effekt mot astma eller allergi.**

**Ingen diet till modern under amningstiden.**







Bröstmjök är  
spädbarnets  
bästa mat, men  
amning till varje  
pris?

# Alla vill inte/kan inte amma



Endast för privat bruk

**Extensively hydrolyzed casein formula containing  
*Lactobacillus rhamnosus* GG reduces the  
occurrence of other allergic manifestations  
in children with cow's milk allergy: 3-year  
randomized controlled trial**

Roberto Berni Canani, MD, PhD,<sup>a,b,c</sup> Margherita Di Costanzo, MD,<sup>a</sup> Giorgio Bedogni, MD,<sup>c,d</sup> Antonio Amoroso, BS,<sup>a,c</sup>  
Linda Cosenza, MD,<sup>a</sup> Carmen Di Scala, LDN,<sup>a</sup> Viviana Granata, MD,<sup>a</sup> and Rita Nocerino, RN<sup>a,e</sup> Naples and Trieste, Italy

**Conclusions:** EHCF1LGG reduces the incidence of other AMs and hastens the development of oral tolerance in children with IgE-mediated CMA.

**EHCF1LGG** – extensivt hydrolyserad kasein-bröstmjölksersättning med *Lactobacillus rhamnosus* GG (LGG)

**AM** – allergiska manifestation

**CMA**- komjölksproteinallergi





*“Är tiden nu inne för att aktivt rekommendera tidig introduktion av tilläggskost i allergipreventionssyfte?”, frågar Christina West i sin artikel.*

Foto: Ina Agency

---

## Har tiden för kostintroduktion betydelse för allergiutveckling?

European Academy of Allergy and Clinical Immunology (EAACI) rekommenderar att **tilläggskost kan introduceras från 4-6 månaders ålder till alla barn oavsett ärftlig benägenhet och utan restriktioner för specifika födoämnen**

Endast för privat bruk

# Tilläggskost i allergipreventionssyfte (tex jordnöt och ägg) – vad vet vi idag?

Är tiden nu inne för att aktivt rekommendera tidig introduktion av tilläggskost i allergipreventionssyfte?

En internationell expertgrupp förespråkar att “högriskbarn” i länder med hög prevalens av jordnötsallergi ska introducera jordnötsinnehållande produkter från 4-11 månaders ålder eftersom sen introduktion av jordnötter kan öka risken för jordnötsallergi. Debattens vågor har gått höga.

**Frågetecken avseende generaliserbarhet av studieresultaten, säkerhet, implementering och kostnadseffektivitet kvarstår att lösa.**

*Tidningen "barnläkaren" april 2017*

# Hur vanligt är det?

## Allergi och överkänslighet (glutenintolerans ej inräknad)

- Ca 20% av alla barn (har reagerat någon gång)
- Av dessa är det ca 70% med reaktion mot mjölk hos småbarn.
- Totalt 0-18 år troligen  $\approx$  5%

Figure 2. Percentage of children under age 18 years who had a reported food or digestive allergy in the past 12 months, by age group: United States, 1997–2007



<sup>1</sup>Statistically significant trend.  
SOURCE: CDC/NCHS, National Health Interview Survey.





## Asthma and allergy from infancy into school age – the allergic march revisited

Emma Goksör, Bernt Alm, Rolf Pettersson, Per Möllborg, Laslo Erdes, Petra Loid, Nils Åberg and Göran Wennergren

Department of Paediatrics, University of Gothenburg, Gothenburg, Sweden

### Background

The allergic march describes a proposed natural course of allergic disease during childhood. However, different patterns of allergic morbidity have been suggested.

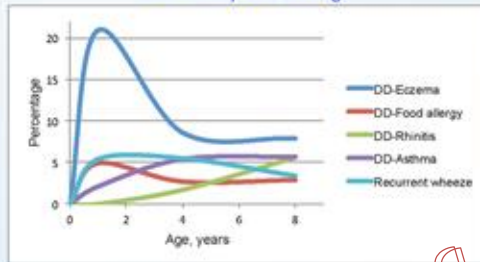
### Aim

The aim of this study was to describe the prevalence of doctor-diagnosed asthma and allergic manifestations from infancy into school age and the relationship between early manifestations and the prevalence of asthma at school age.

### Methods

Data were obtained from a prospective, longitudinal study of a cohort of children born in western Sweden. The parents answered questionnaires at 6 months and 1, 4.5 and 8 years of age. The response rate at 8 years was 71% of the families entering the study (4,051/5,654).

Prevalence of allergic diseases from infancy to school age

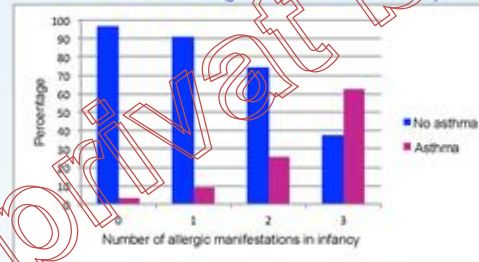


### Results

The prevalence of recurrent wheeze decreased from infancy to school age (5.4% to 3.4%), but the prevalence of doctor-diagnosed asthma increased from 2.1% in infancy to 5.7% at 8 years of age.

The prevalence of doctor-diagnosed eczema was more than halved from infancy to school age, while doctor-diagnosed food allergy decreased slightly (4.9%, 2.8% and 3.5%). Doctor-diagnosed rhinitis increased from 1.7% at age 4 to 5.6% at age 8 years.

Prevalence of doctor-diagnosed asthma at school age increased with number of allergic manifestations in infancy



The prevalence of school age asthma increased with the number of allergic manifestations that was seen during infancy.

Of those with 3 early manifestations (eczema, food allergy and wheeze treated with inhaled corticosteroids) more than 60% had doctor-diagnosed asthma at 8 years, compared with only 3% school age asthma among those who were symptom-free in infancy.

### What this study adds

Doctor-diagnosed asthma and rhinitis increase, while eczema and food allergy decrease from infancy into school age in line with the proposed allergic march.

In children with several early allergic manifestations in infancy two out of three have doctor-diagnosed asthma at 8 years.



# Asthma and allergy from infancy into school age – the allergic march revisited

Emma Goksör, Bernt Alm, Rolf Pettersson, Per Möllborg, Laslo Erdes, Petra Loid, Nils Åberg and Göran Wennergren  
Department of Paediatrics, University of Gothenburg, Gothenburg, Sweden

## Background

The allergic march describes a proposed natural course of allergic disease during childhood. However, different patterns of allergic morbidity have been suggested.

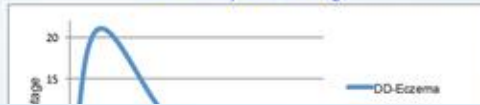
## Aim

The aim of this study was to assess the prevalence of doctor-diagnosed allergic diseases from infancy into school age and to compare early manifestations with the prevalence of asthma at school age.

## Methods

Data were obtained from a population-based longitudinal study of children born in western Sweden. We answered questions at 1, 4.5 and 8 years of age. At 8 years of age, 71% of the children had been followed up in the study (4,051/5,688).

Prevalence of allergic diseases from infancy to school age



Prevalence of doctor-diagnosed asthma at school age increased with number of allergic manifestations in infancy



The prevalence of doctor-diagnosed eczema was more than halved from infancy to school age, while doctor-diagnosed food allergy decreased slightly (4.9%, 2.8% and 3.5%). Doctor-diagnosed rhinitis increased from 1.7% at age 4 to 5.6% at age 8 years.

## What this study adds

Doctor-diagnosed asthma and rhinitis increase, while eczema and food allergy decrease from infancy into school age in line with the proposed allergic march.

Children with several early allergic manifestations in infancy: 2 out of 3 have doctor-diagnosed asthma at school age.

UNIVERSITY OF  
GOTHENBURG

VÄSTRA  
GÖTALANDSREGIONEN





Omega-3 till gravida och ammande kan ge barnen minskad risk att drabbas av födoämnesallergi. Det visar Linköpingsforskaren Malin Fagerås Böttcher i en ny studie.



# Skyddar med fiskolja

Omega-3 till gravida och ammande kan ge barnen minskad risk att drabbas av födoämnesallergi. Det visar Linköpingsforskaren Malin Fagerås Böttcher i en ny studie.

SIDAN 11



## Halmstad.

# Fisk kan skydda spädbarn mot eksem

”..då hoppas man kunna konstatera om fiskkostens effekt på allergiskt eksem är övergående eller håller i sig upp i senare åldrar...”

...med gamla hade 15 procent av dem eksem, en siffra som ökade till 20 procent vid ett års ålder. Som främsta anledning står ärftligheten.

- Vi har beräknat olika

21 procent av barnen som åt fisk före nio månaders ålder visade mindre benägenhet att utveckla eksem. Det spelade inte så stor roll hur ofta och vilken slags fisk barnen

...na vad i fisken det är som ger en allergiskyddande funktion, detta måste utredas genom vidare biokemiska studier. Däremot finns det andra undersökningar som stödjer resultatet.



## Omättat fett kan orsaka allergier

**GÖTEBORG. Omega-3 presenteras ofta som det nyttiga fett. Men nu visar ny forskning att omättat fett kan öka risken för allergier hos barn.**

Resultaten är kontroversiella eftersom omättat fett i dag anses vara det goda fett som är bra för hälsan. Tidigare har man till och med trott att omega-3 motverkar allergier.

Men den nya studien visar att fleromättade fettsyror ökar risken för att barn ska utveckla allergi.

**Omega-3** får vi i oss när vi äter fisk. Att man har trott att det omättade fett motverkar allergi beror på att barn som får äta fisk tidigt i livet har visat sig vara mindre allergiska.

– Från det har man dragit slutsatsen att det måste vara bra med omega-3-fettsyrorna eftersom de finns i fisk, säger Agnes Wold, immunolog vid Göteborgs universitet, som är en av forskarna bakom den nya studien.

Men hon tycker gott att småbarnsföräldrar kan fortsätta servera fisk till sina barn.

– Fisk innehåller massa annat som är bra.

Madelene Sandin/TT

Forskarna har undersökt blod från 129 nyfödda barn och sedan följt dem upp till 13 års ålder. De som hade en hög andel fleromättade fettsyror i blodet vid födseln drabbades i högre utsträckning av både luftvägsallergier och eksem, än de barn som i stället hade mer mättat eller enkelomättat fett i blodet.

– Det är ett jättestarkt samband, säger Agnes Wold.

Forskarna tror att det beror på att det omättade fett hämmar utvecklingen av immunsystemet hos barnen.

Enligt Agnes Wold rekommenderas gravida att äta mindre mättat fett. Men de tidigare studier som visat att fleromättade fetter är nyttiga har gjorts på vuxna personer med hjärt- kärlproblem. Den nya studien som nu presenteras visar att det inte gäller för små barn.

– Man kan inte dra slutsatser av medelålders män till spädbarn, det är omöjligt, säger Agnes Wold.

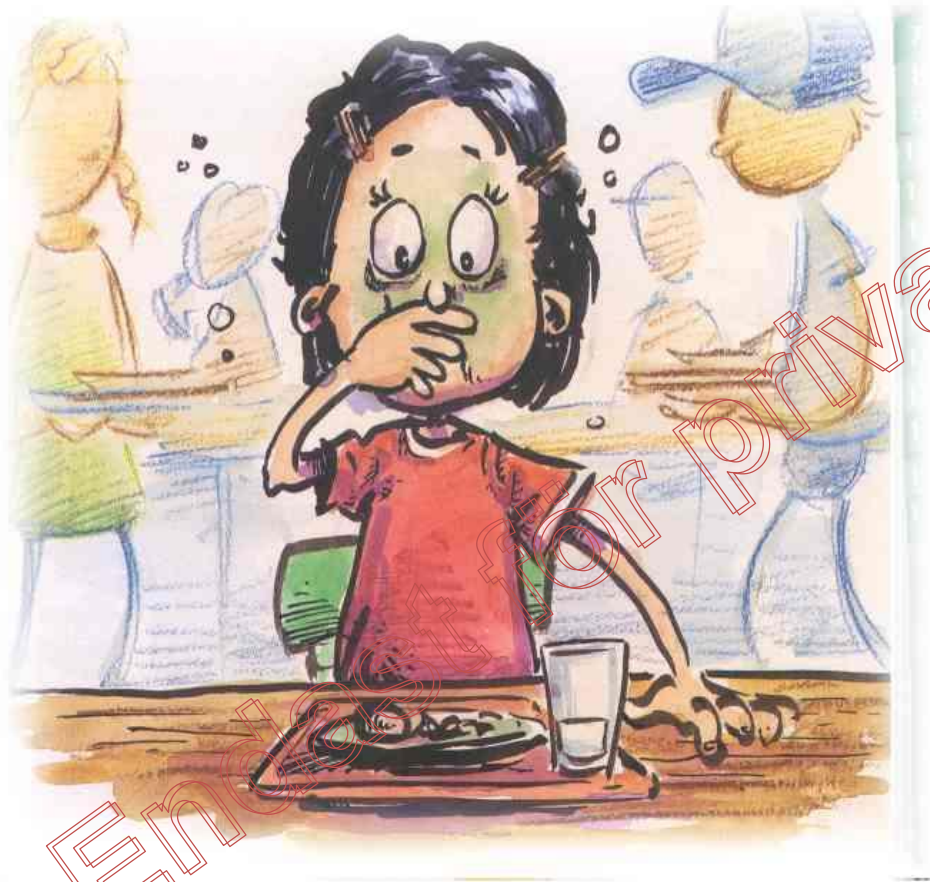
Studien som har gjorts av forskare från Göteborgs universitet, Chalmers och Umeå universitet har publicerats i den vetenskapliga tidskriften PLOS One.

# Omättat fett kan orsaka allergier

**GÖTEBORG. Omega-3 presenteras ofta som det nyttiga fett. Men nu visar ny forskning att omättat fett kan öka risken för allergier hos barn.**



# Vanlig mat kan vara farlig...



Endast för privat bruk

# Fler rubriker

6 EXTRA AFTONBLADET Fredag 1 december 1995

## Ditt barn kan dö av en vanlig bulle

15-åring avled när mandelkransen innehöll jordnötter



Fyra barn har dött av vanlig mat under de senaste åren. Alla personerna har drabbats av livshotande reaktioner mot mat.

Det visar en ny studie från Livsmedelsverket.

Den 15-åriga pojken drabbades av anafylaktisk chock efter att ha ätit en mandelkrans. En halv timme senare var han i allvarig livsfara. Han hade svårt att andas och blodtrycket sjönk.

Stadens veterinär, som är ansvarig för djurhälsoarbetet, säger att det är viktigt att vara extra försiktiga när det gäller mat som innehåller jordnötter, nötter och soja.

I hela 17 fall har jordnötter utlöst allvariga reaktioner hos barn och vuxna.

– Vi ser betydligt fler och större pollenallergier idag än för 10–20 år sedan. I ett fall var barnet under två år. Och då trorlar man vad det är som gör att jordnötter allvarigt skadar så många barn, säger Tom Fouchard.

**Sojainferti på frammarsch**  
Fler och fler barn drabbas av sojaallergi. Det är en vanlig allergi som kan vara svår att hantera.

**"Mandeln" var jordnötter**  
En av de vanligaste matallergierna är mandelallergi. Den kan vara svår att hantera och kan vara livsfarlig.

**Billigaste julresorna i sista stund**  
Sista chansen att köpa julresor till ett bra pris. Ring oss idag!

**Alla robotter**  
Sista chansen att köpa robotter till ett bra pris. Ring oss idag!

**Fest istället för rasistbråk**  
Sista chansen att köpa festpaket till ett bra pris. Ring oss idag!

**Prinsessan Christina förlorade 850 000 kr**  
Sista chansen att köpa prinsessans förlorade pengar till ett bra pris. Ring oss idag!

# FYRA BARN DOG av vanlig svensk MAT

Nötter som drygar ut livsmedel kan ge allergichocker

- Mandelkrans, smörgås, glass och helado. Oskyddat, kan tyckas.
- Men just de här livsmedlen dödade fyra svenska barn.
- En grupp läkare står nu fram om den livsfarliga maten som skördar allt fler offer.

Ring i kväll och tyck!

# Sophie, 15, hjärndöd av choklad

Fick dödlig allergichock av en enda ruta av Signums

**mjölkchoklad**

**Sophie Frisk, 15, åt en bit mjölkchoklad i fredags - utan att upptäcka att den innehöll nötter.**

**Chokladbiten gjorde henne hjärndöd.**

**- Varningstexterna måste bli tydligare innan fler dör, säger pappan Ulf.**

Sophie Frisk från Vällingby utanför Stockholm ligger i respirator på Akademiska sjukhuset i Uppsala. Läkarna har förklarat henne hjärndöd.

- Jag är förkrossad. Sophies liv skulle just börja. Jag gråter så mycket att jag är alldeles tom inombords, säger Sophies pappa Ulf Frisk.







**Populär middag. Mjölkallegiker gör se upp om man väljer att köpa färdig pannkakssmet.**

Bild: SCANPIX/ARKIV

## Varnar för mjölk i pannkakor

**KONSUMENT.** Det finns odeklarerat mjölkprotein i pannkakssmeten Oatly Färdig Pannkakssmet med bäst före-märkning 050905, vilket kan innebära fara för den som är mjölkallergiker. Tillverkaren Ceba Foods återkallar nu produkten. Grossisterna har informerats och produkterna kommer att plockas bort från butikshyllorna. De konsumenter som köpt Oatly Färdig Pannkakssmet med bäst-föredatum 050905 kan vända sig direkt till Ceba Foods konsumentkontakt på telefon 020-842843. För personer som inte är mjölkallergiker är dock produkten ofarlig och kan användas som vanligt. (TT Spektra)



Kristina Ljungros  
@kljungros

Varning till alla nötallergiker- Estrella friterar vissa chips i jordnötsolja. Stort tack Norra je sjukhus för fantastisk akutsjukvård!



## Rester av gift kan finnas i pommes frites

**KONSUMENT.** Det kan finnas bekämpningsmedel i pommes frites, visar en analys som tagits fram på uppdrag av Svenska naturskyddsföreningen och Råd & Rön.

I undersökningen som omfattade pommes frites av elva märken från man rester av ämnet klorprofam i potatisklyftor med skal från Ica samt pommes frites från Lidl med

namnet Harvest Basket. Medlet som motverkar utvecklingen av groddar på lagrad potatis får inte användas på matpotatis i Sverige, däremot är det tillåtet för industri-potatis som ska förädlas till bland annat pommes frites. Kemikalieinspektionen klassar medlet som mycket hälsofarligt och skadligt för fisk, enligt Råd & Rön. (TT Spektra)



**Giftpinnar.** Bekämpningsmedel är inte så gott på pommes frites.



# De vanligaste livsmedlen som ger reaktioner hos barn

Mjök

Ägg

Fisk

Nötter

Jordnötter

Soja

Vete

Tillsatser

Färgämnen

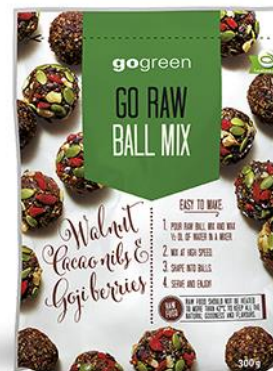


## Innehåll

Dadlar, pumpakärnor, **valnötter**, gojibär, kakaoböner (bitar), solroskärnor. **Kan innehålla spår av andra nötter, jordnötter och sesamfrön**

Sammansättningen av ingredienser på produkten kan ändras. Det är därför viktigt att alltid titta på vad som står på innehållsförteckningen på förpackningen för korrekt innehållsförteckning. Mycket allergiska personer bör vara noggranna med att läsa om allergener på förpackningens innehållsförteckning.

Ursprungsland: Iran och Pakistan.



# När debuterar reaktionerna?

- Mjök
- Ägg
- Jordnöt
- (Vete)



Nyfödd-småbarn

- Nötter
- Fisk
- Skaldjur



Skolbarn

Obs inga absoluta sanningar, allt kan förekomma, alltid

# Allvarliga till livshotande reaktioner

❖ Jordnötter

❖ Trädnötter

❖ Soja

❖ Fisk

❖ Skaldjur

❖ Mjök

❖ Ägg



Dessutom kan barn reagera på allt som vuxna kan reagera på, även om det är ovanligt.

Fröer, kycklingkött, potatis, jordgubbar etc

# Åt nötter, gav 4-åring allergichock på flyget

Passagerare bannlyst från flygbolaget i två år



Foto: AP

Nja, är det sant?

Nej, det är inte sant. Det har visat sig att flickan själv åt nötter.

Passageraren ombord Ryanairflyget öppnade en påse nötter, trots att besättningen flera gånger upplyst om att det fanns nötallergiker ombord.

Minuter senare förlorade en 4-årig flicka medvetandet.

## ***Det kom ett brev till oss inför föreläsningen.***

I Kungsbacka kommun, och även i Göteborgs Stads, finns ett generellt förbud mot nötter i skolan med motiveringen allergi. Nötförbudet innebär att inga barn får ha med sig nötter (inklusive mandel) under hela skoltiden. Samtidigt försöker vi ge våra barn sunda kostvanor, vari nötter för de som tål är en bra komponent.

Nötförbudet signalerar också att nötallergi är mycket farligt, men säger inget om tex ägg eller skaldjur, vilket väl är nog så allergent?

Jag får känslan av att nötförbudet drivits igenom mer baserat på oro och 'för-säkerhets-skull' än på fakta och konsekvensanalys. Naturligtvis är det förödande för en nötallergiker att drabbas av en allergisk reaktion. , men hur många barn är luftburet allergiska mot nötter, och hur stor risk utgör klasskompisens medhavda smörgås med valnötter i brödet?

Det vore spännande att höra vad ni skulle råda till, om ni fick frågan om nötförbud i skolan – ja eller nej? Eller något mittemellan?

Som förälder är jag mycket intresserad och vore tacksam för ett svar.



**”Att göra hela flygplan, skolor eller andra offentliga miljöer till nötfria zoner är rent vansinne. Kanske är det till och med skadligt. Ett par meter är rimlig säkerhetszon.”**

**Självfallet ska barn och vuxna med svåra födoämnesallergier både respekteras och undvika att få i sig det de inte tål. Men att överdriva farorna, som sker på flygplan i dag, är inte att göra allergiker friskare. Det är att göra dem sjukare.**

Professor Magnus Wickman

# Eller bara obehaglig ...





# Vad är det han inte tål?



# Är det maten?





Text	Svar
IgE Äggvita	<0.10
IgE Komjök	<0.10
IgE Katt	<0.10
IgE Häst	<0.10
IgE Hund	<0.10
IgE D. pteronyssinus	<0.10
IgE D. farinae	<0.10



# EXPRESSEN



Hela listan på

# VANLIG MÅT

som kan orsaka

# ALLERGI- CHOCK

 **Lowe, 18: Jag trodde att jag skulle svimma - av margarin**

**Dagens bilaga**  
**RÄDDA RYGGEN**

**Ny chans i dag**  
**TV**



Endast för privat bruk



# Inte bara rubriker

Ur en akutanteckning från barnakuten:

**...känd allergi emot ägg  
och mjölk.  
I dag fått i sig en bit  
sockerkaka på dagis**



## Symtom med relation till föda

Toxisk

Ogynnsam reaktion

Aversion

Icke toxisk

Immunologisk  
(allergi)

Icke-immunologisk

IgE

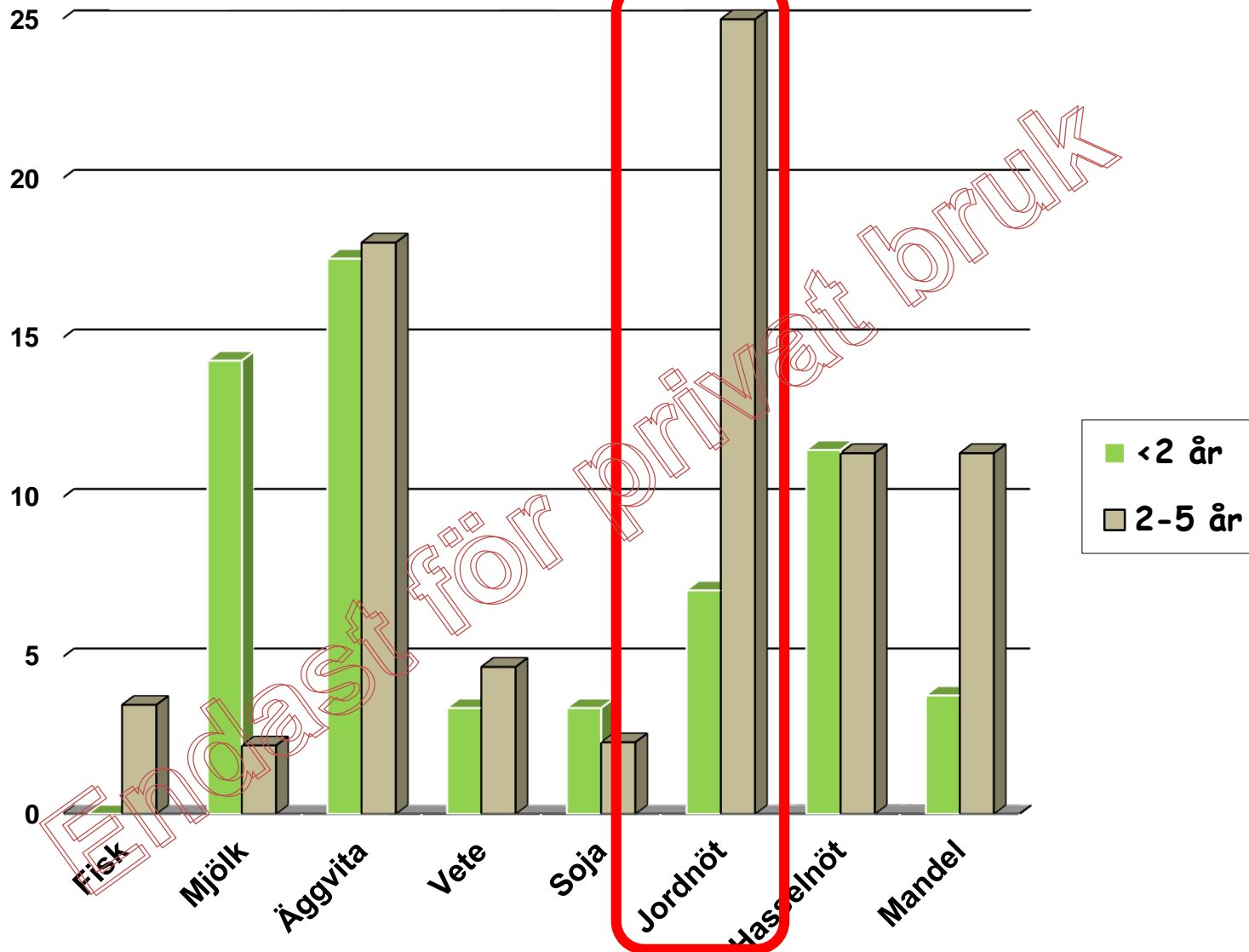
Icke-IgE

Enzymatisk

Farmakologisk

Odefinierad

# Allergiantikroppar (% av ca 1000 testade barn)



# Symtom från alla organ

- Magtarmkanals symtom
  - Snabb reaktion:
    - magont, diarré, kräkning
  - Långsam reaktion:
    - magont, diarré, **failure to thrive**
- Björkrelaterad oral allergi
  - Klåda och svullnad i munnen av hasselnöt och andra födoämnen hos björkallergiker
- Hudsymptom
  - Urticaria
  - Quincke ödem
  - Hudutslag runt munnen
  - Eksem



# Symptom Från Alla Organ

- Luftvägarna
  - Allergisk snuva
  - Larynx ödem
  - Astma
- Allmänsymptom
  - Allergisk chock
  - Ansträngnings utlöst anafylaxi vid födoämnes allergi (gäller främst de äldre barnen)

# "Gluten" - Celiaki

En överkänslighet för gliadin som finns i vete, råg, korn och (havre\*)

1/200-250 barn

Livslång sjukdom

\* pga "kontamination"

Glutenfritt havre finns att köpa.



# Det finns fällor...

Choklad Laktos  
Crème Fraiche Margarinost  
Ostpulver Glass Mesost Ost  
Skorpsmulor Gräddfil  
Skummjolkspulver  
Mjolk Smör Kaseinat  
Kesella Mjolkchoklad  
Mjolkprotein Vassle Kvarg  
Kärnmjolkspulver  
Gräddpulver



Natriumkaseinat  
Nougat Filmjolk Margarin  
Grädde Messmör  
Mildaprodukter  
Mjukost Smältost Kasein  
Mjolkalbumin Ströbröd  
Tormjolkspulver Keso  
Mjolkpulver Vasslepulver  
Mjolkäggvita Yoghurt

Endast för PÄDIATRISK

# -fallgropar



# och lömskheter



**Ingredienser:**  
Havregryn, socker, vetedaddar,  
vegetabilisk olja, råsocker,  
invertsocker (frukt- och druv-  
socker), stärkelsesirap, salt,  
naturlig arom (vanilj). Kan  
innehålla spår av hasselnötter.

**Förvaring:**  
Torrt, ej över normal rums-  
temperatur.

KOKOS

Ursprungsland: Thailand

Ingredienser: kokos, socker 48%, konserveringsmedel:

**svaveldioxid.**

Förpackade i en skyddande atmosfär.

Förvaras i en torr och sval miljö.

**Kan innehålla spår av sesam, vetemjöl, jordnöt, mandel, hassel-, val-, cashew-, pecan-, pistasch-, macadamia- och paranöt. Kan förorsaka en allergisk reaktion.**

Följ en balanserad kost och hälsosam livsstil.

Näringsvärde (100 g): Energi: 3056 kJ / 740 kcal. Fett

63 g, varav mättade fettsyror - 53 g, kolhydrat - 21 g,

varav sockerarter - 6,0 g, fiber - 21 g, protein - 5,7 g,

salt - 0,17 g.

**Importör: Hellström & Bonnevier**

**Handel AB Linta Gårdsväg 5, 168 74 Bromma**

08 550 021 64,

**konsument@hellstrombonnevier.se**



# Dessutom...



- Marängar görs på mjölk
- Pollen i honung
- Fisk i leverpastej
- Kontaminerat lösgodis/lösglass
- Mandelspån blandat med jordnöt
- Aprikoskärnor = mandel
- Chips friteras ibland i jordnötsolja

# Dessutom...



- **Mjök i korv**
- **Mjök i bröd**
- **Ägg i pasta**
- **Soja i hamburgerbröd**
- **Soja i hamburgare**



Endast för privat bruk

# (Ko)mjölk



Endast för privat bruk

# Vad är komjök?

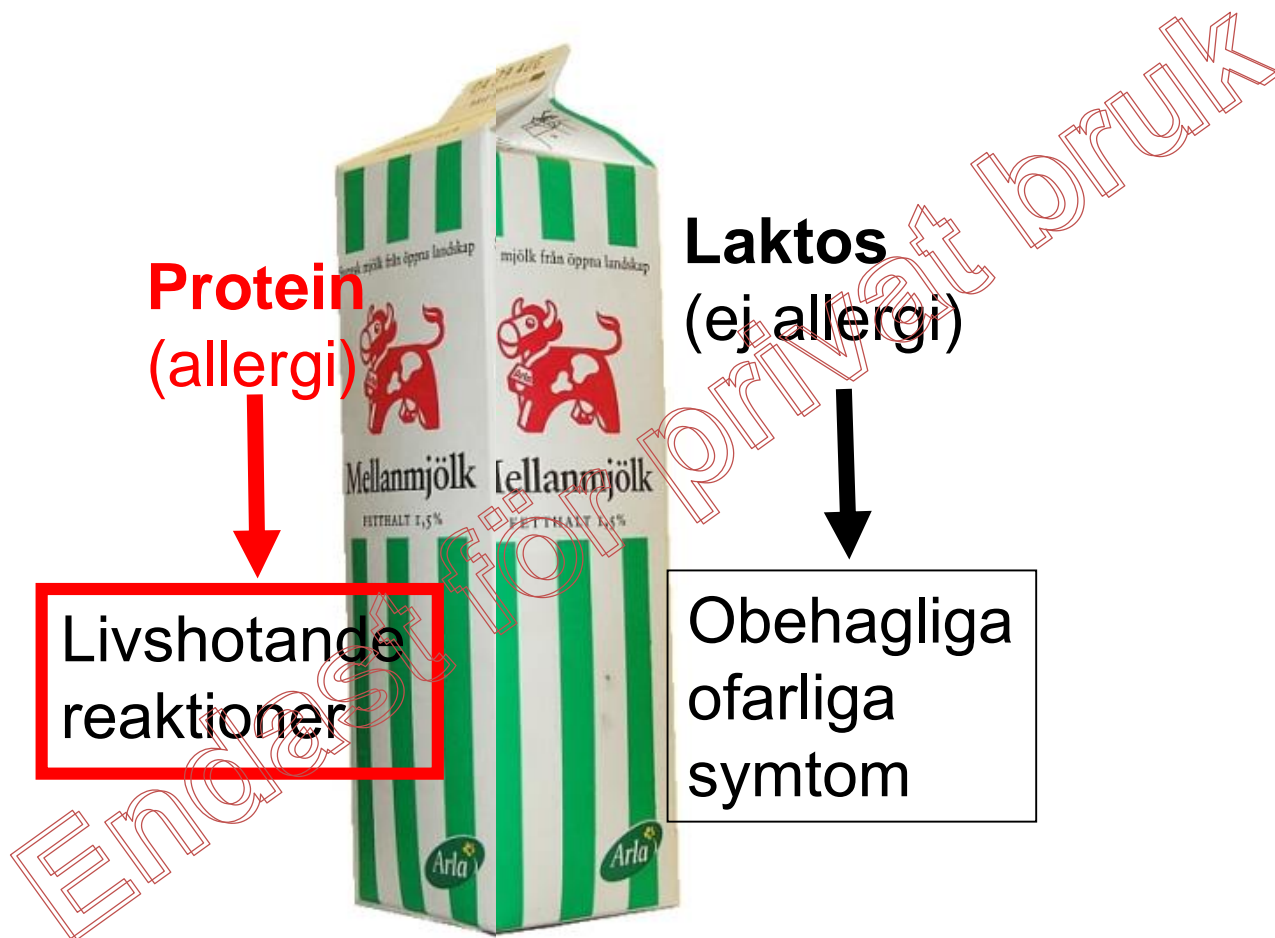
- En annan arts mjölk avsedd för uppfödning av kalvar
- Barnens viktigaste energikälla



- Innehåller många viktiga ämnen
- **Innehåller laktos**
- **Innehåller proteiner**
- Livsfarlig produkt?



# Mera mjölk



# Ännu mera mjölk

Låglaktos- eller laktosfri mjölk  
innehåller mjölkproteiner



Endast för privat bruk

# Laktosintolerans

- 80% av jordens vuxna befolkning tål inte laktos
- Endast 1-2% vuxna i Sverige är laktosintoleranta
- Symptom:
  - Tarmirritation
  - Lösa avföringar
  - Buksmärtor
  - Flatulens



# Ännu mera mjölk



Laktosfritt är **inte**  
samma sak som  
mjölkfritt !





# Det enkla budskapet

- Laktosintolerans är normalt hos större delen av jordens befolkning och innebär att man i vuxen ålder inte kan dricka stora mängder mjölk
- Barn under skolåldern som inte tål mjölk skall utredas för underliggande sjukdom
- Komjölksallergi skall utredas av läkare och behandlas med strikt komjölksfri diet vilket kräver undervisning och ersättningsprodukter.



## 3 månaders kolik

- 13/19 barn bättre på mors komjölksfria kost
- 12/13 recidiverade vid indirekt provokation (Komjök till mor)
- 4/5 barn som provocerades med komjök fick kolik

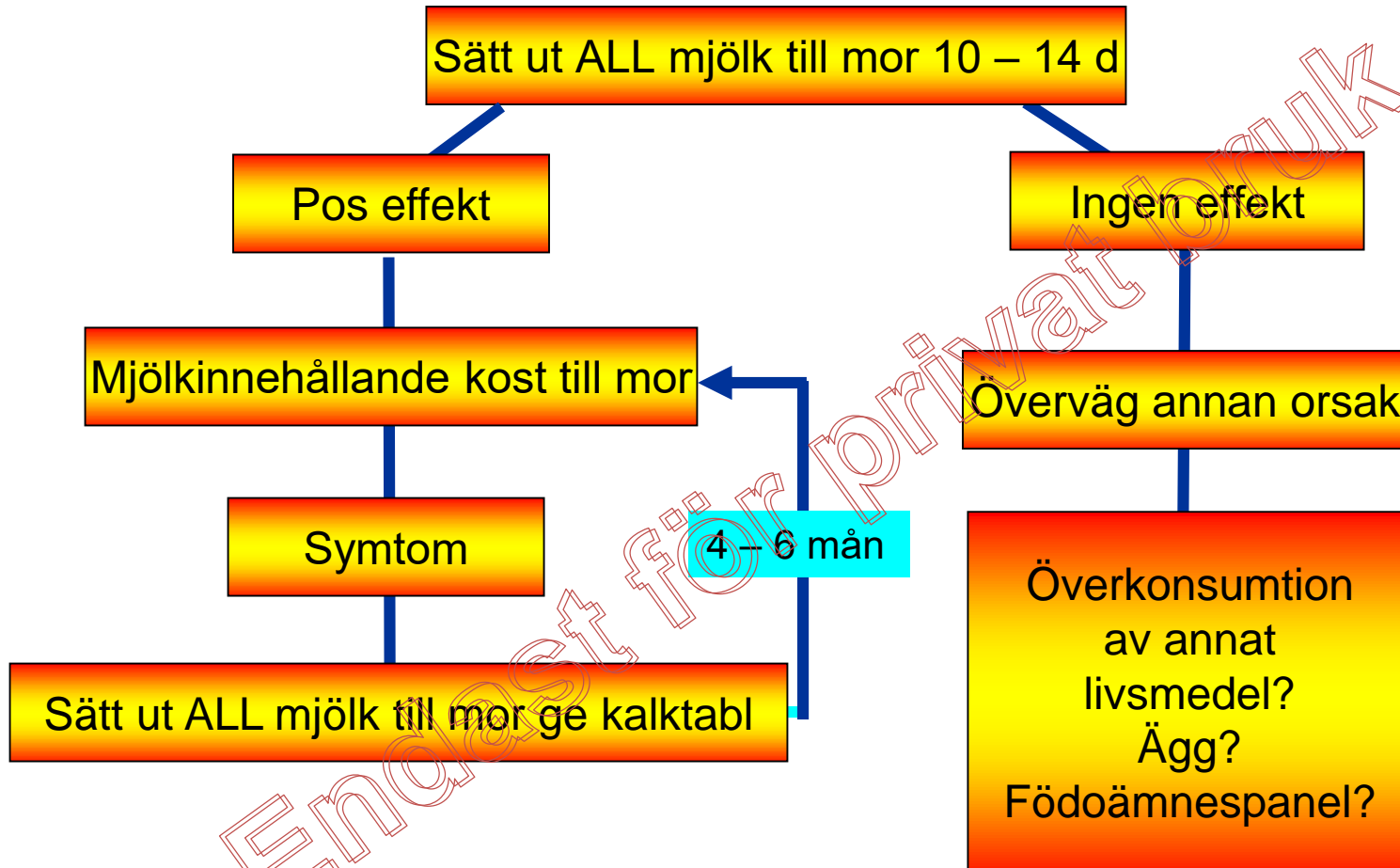
Jakobsson & Lindberg Lancet 1978





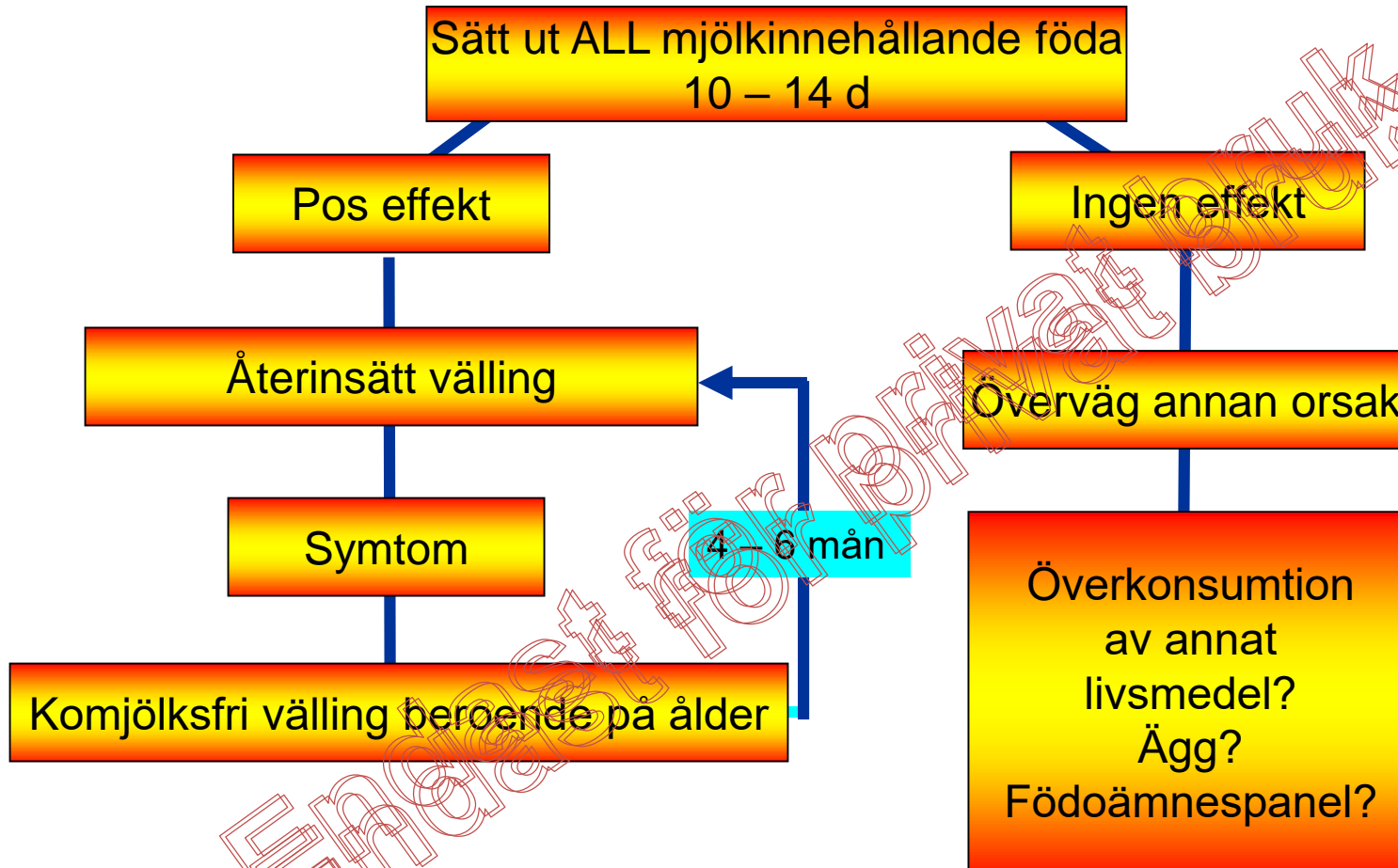
En Kurt  
Olsson  
varning till

# Misstänkt mjölkreaktion hos barn som ammas

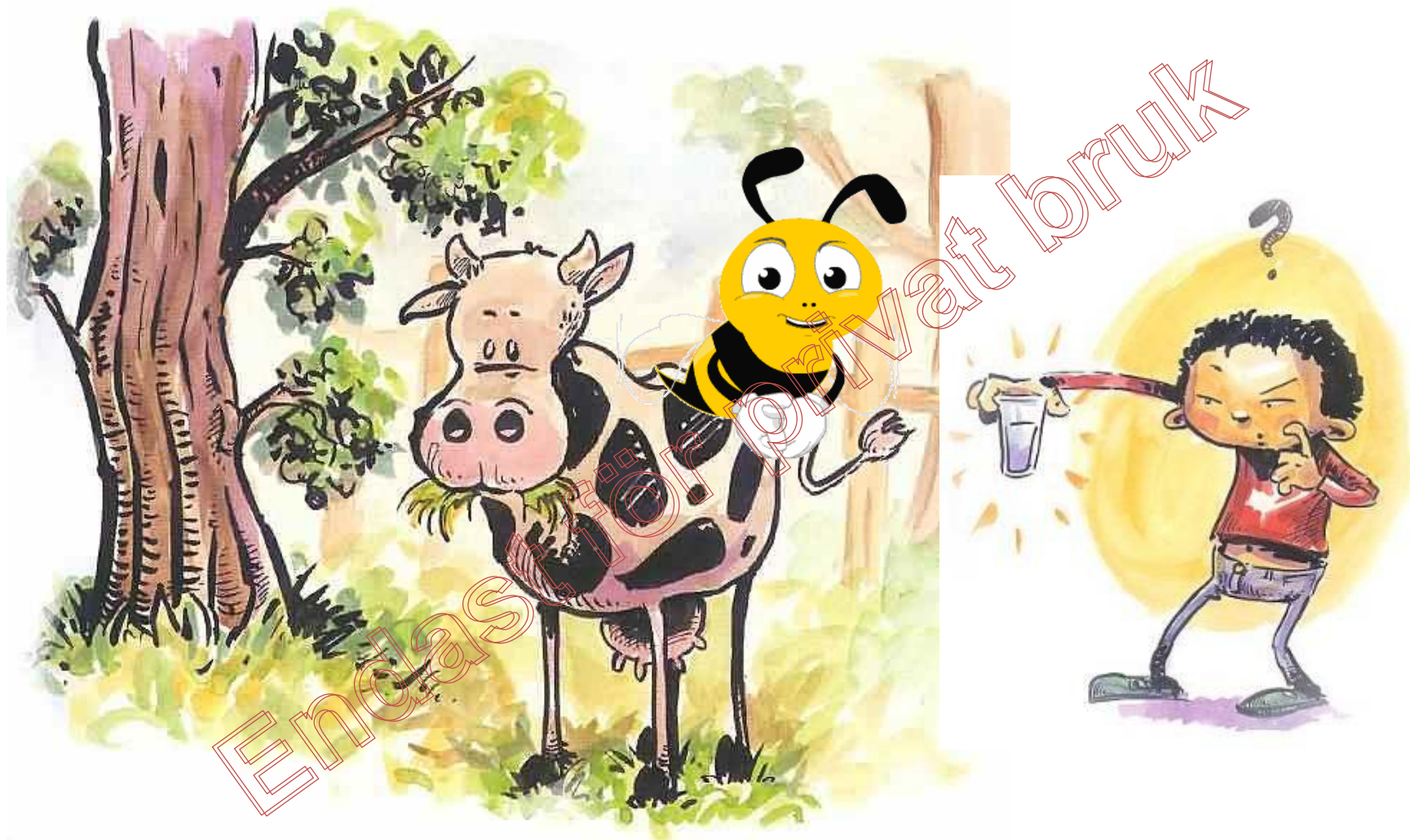




# Misstänkt mjölkreaktion hos vällingbarn



# Sveriges farligaste djur!



# Vad göra med komjölkallergikern på BVC?

- Allergin säkerställd?
  - Blodprovsverifierad eller solklar anamnes
- Ge ADEKVATA dietråd
- Nya prover var 6:e månad
  - Provokation vid starkt sänkta titrar eller ”ofarliga” reaktioner

Endast för privat bruk

# Ersättningsprodukter

- Ett hydrolysat, tex Nutramigen
- Använd ej sojaprodukter
- Livsmedelsanvisning får skrivas av BVC-läkare, även icke-barnläkare

Endast för privat bruk



# Vanligaste orsakerna till födoämnesreaktioner

**SLARV**

**Okunskap**

**Felaktigt deklarerade livsmedel**

**Förorening**

# Potatisallergi



# För skola/förskola gäller:

**Lyssna** på barnet/föräldrarna

**Läs** innehållsdeklarationen noga

Om du är **osäker** - använd det inte

**Dolda ämnen** - fisk, mjölk, ägg-ovalbumin

**Redskapen** - rengör noga

**Tillaga/servera** i skilda led

**Gissa aldrig** - "Bara lite" kan vara livsfarligt

# Ägg



- Vanlig allergi hos förskolebarn
- Reaktion på partiklar i luften (vispa ägg)
- Reaktion vid lek med äggkartonger
- Klarar ibland tillagat ägg (IgE ovomucoid neg)







# Vaccination av äggallergiker

- De flesta äggallergiska barn kan vaccineras enligt gängse rutiner med de vacciner som ingår i BHV- och SHV-programmen.
- Endast de barn som tidigare fått svår allmänreaktion efter intag av, eller efter annan kontakt med, **spårämnen** av ägg bör vaccineras först efter bedömning av erfaren specialistläkare.

Källa: Läkemedelsverket

# Att ställa diagnos

---

- Närsjukvård
    - Anamnes
    - Klinisk undersökning
    - Elimination/provokation
    - Blodprov (S-IgE, enstaka komponenter)
  - Specialistvård
    - Pricktest, provokationer, utvidgade komponentanalyser, omfattande provokationer mm
-

# Anamnesen

Är ofta det avgörande och man måste lita på föräldrarna, men tänk på Münchausen by proxy....

Endast för privat bruk



# Varför är en korrekt diagnos viktig?

- Undvika ”födoämnesinvalider”
- Ta bort felaktiga restriktioner
- Hitta svårighetsgraden och ge korrekta råd
- Hjälpa föräldrarna att hitta rätt i livsmedelsdjungeln.

Endast för privat bruk

# Behandlingsplan

Den som har en säkerställd födoämnesallergi med anafylaxirisk skall ha en skriven behandlingsplan.

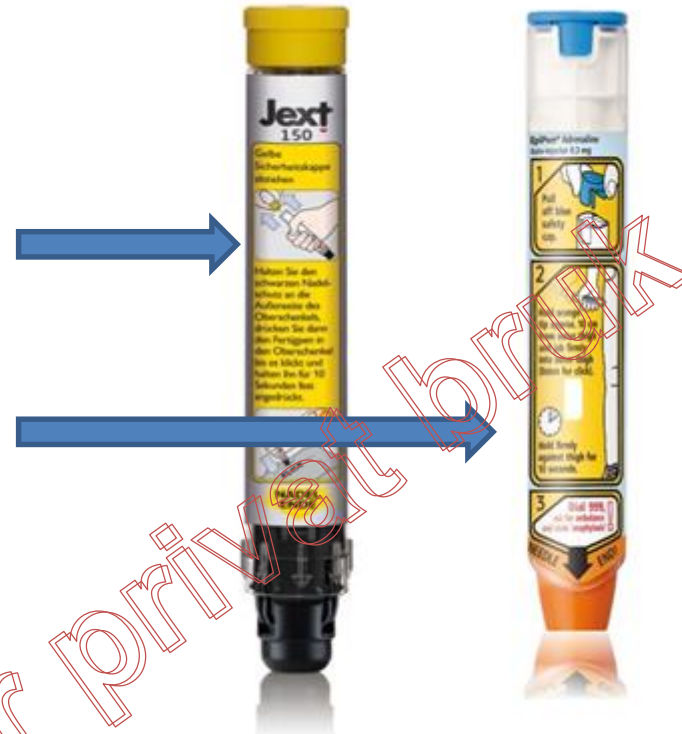
OBS Betapred är **inte** ett förstahandspreparat!

- Adrenalinpenna – om patienten förväntas ha tillgång till den när den behövs. Ska demonstreras.
- Antihistamin – upp till fyrfaldig dos vid svår reaktion.
- Betapred i väntan på ambulans.

# Adrenalinpennor

**Jext** – trycks hårt mot låret  
två styrkor

**EpiPen** – slås mot låret  
två styrkor



**Emerade** – mjukt tryck  
tre styrkor  
**Rekommenderas**



# Att ställa diagnosen allergi

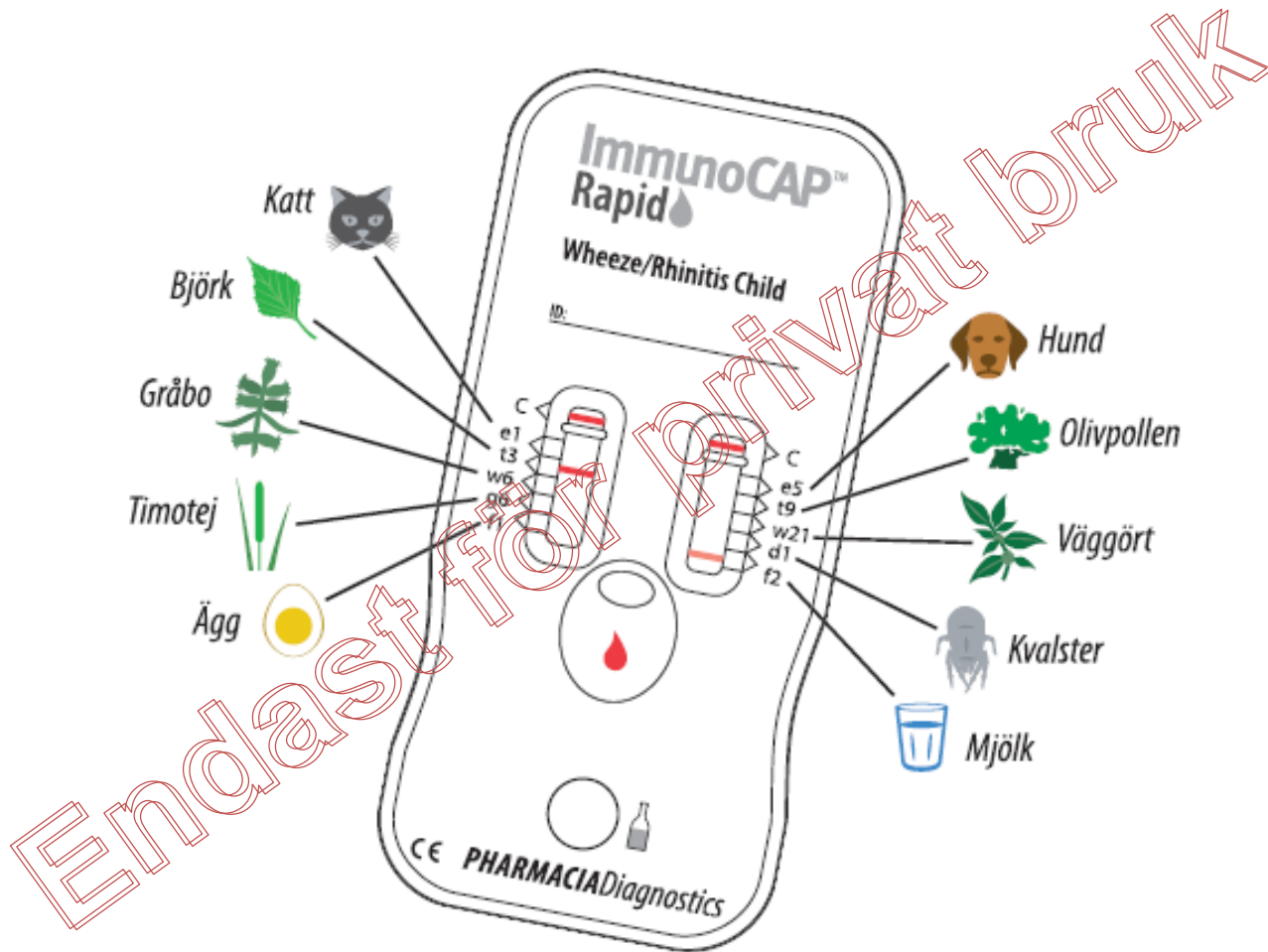
## **Blodprov Immuno-CAP (fd RAST)**

- kan tas i fingret
- små blodmängder räcker
- ingen åldersgräns

Endast för privatbruk



# Ny snabbmetod

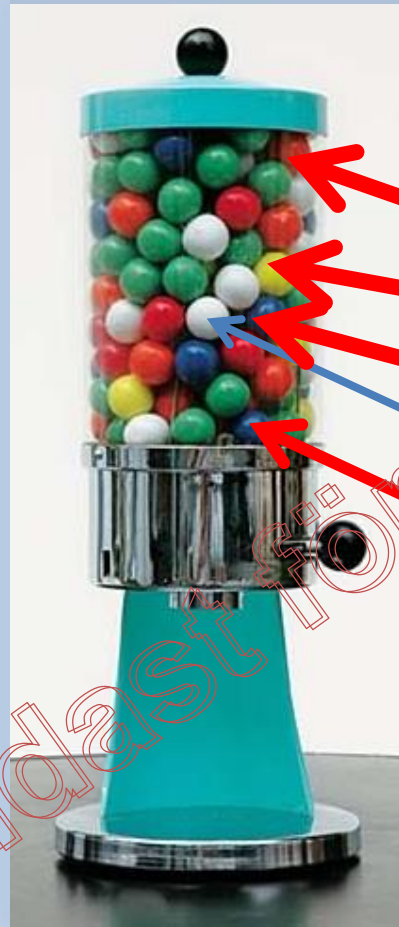


# Blodprov



# Ny diagnostik

## Allergena komponenter



Jordnöt

Ara h1

Ara h2

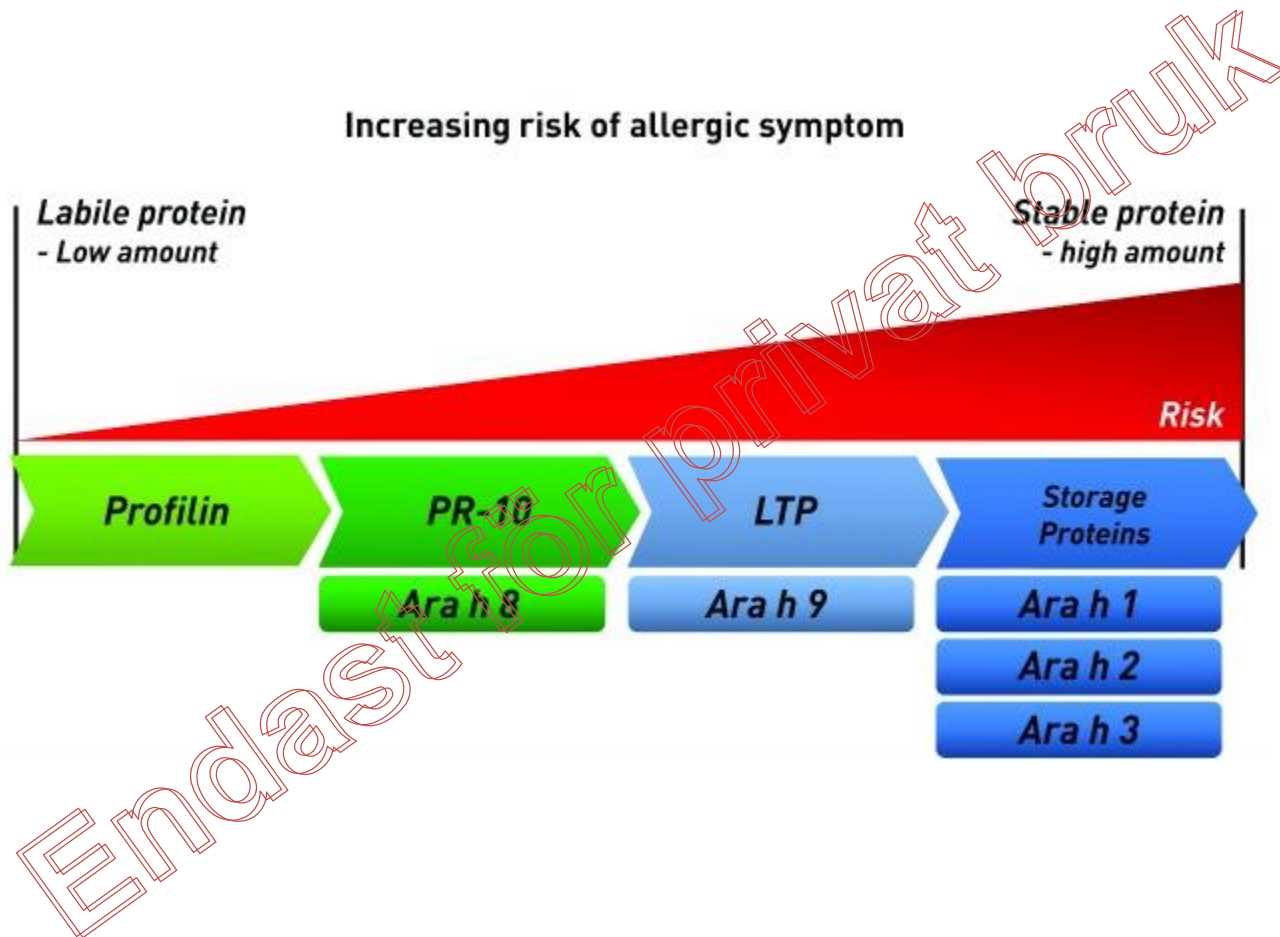
Ara h3

Ara h8

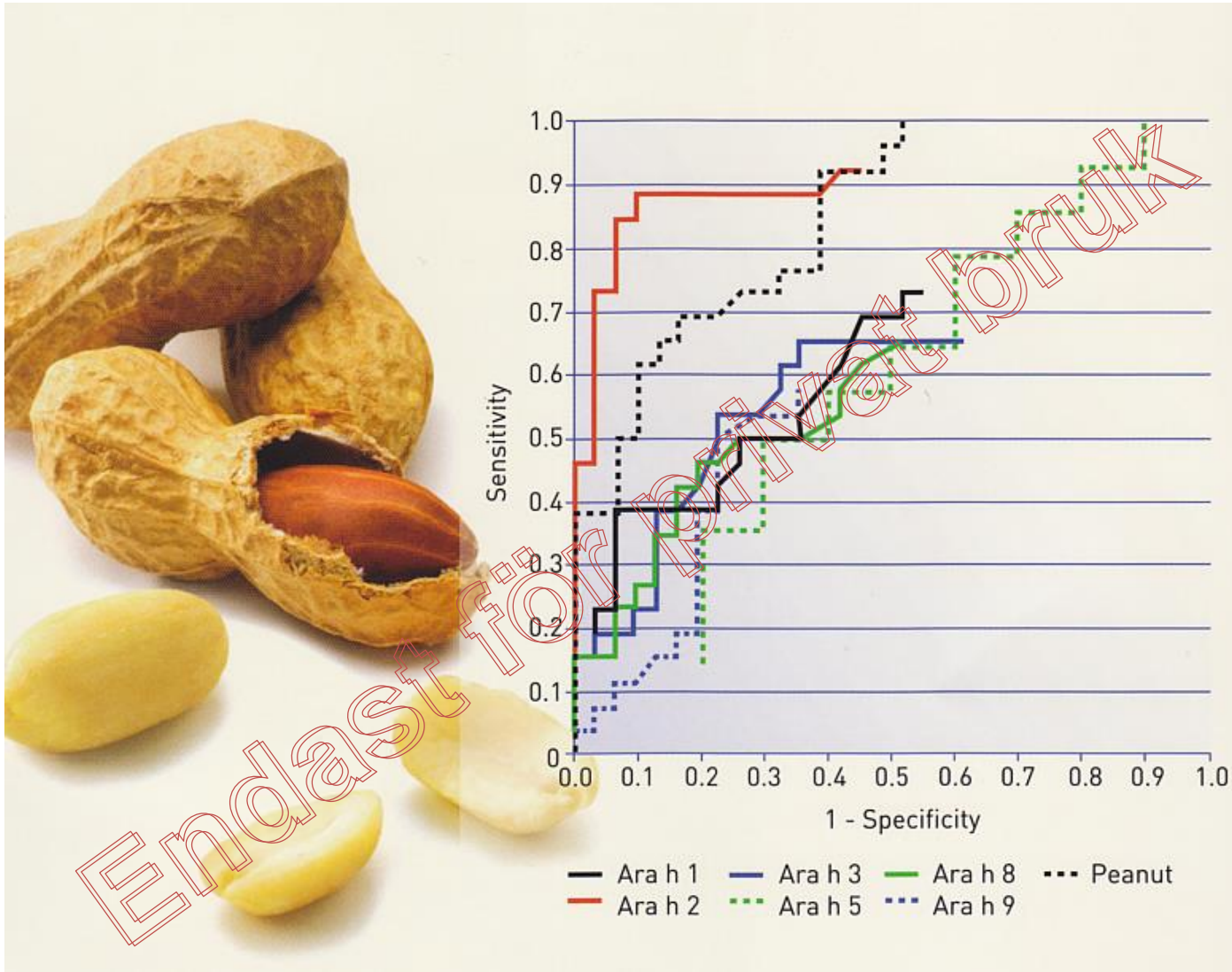
Ara h9

IgE

Jordnöt







# ***Om du får ett positivt svar IgE jordnöt***

- FRÅGA om patienten äter jordnötter
- Kontrollera IgE björk

Endast för privat bruk

# Glöm inte att sätta in igen

Om du satt ut ett livsmedel på misstanke om att det orsakat besvär. Kolla att det hjälpt, annars skall det återinsättas snarast.

Endast för privat bruk

# Det kom ytterligare ett brev:

En vanlig frågeställning på en vårdcentral är besvär som misstänks vara relaterade till **gluten** el **laktos**.

Kan ni beskriva en konkret lämplig utredningsgång för en vårdcentral?

- **Gluten**, behöver vi ta andra prover än transglutaminas-antikroppar för att utesluta celiaki.

Nej, men patienten skall remitteras till barnmottagning för utvidgad utredning vid positivt svar (se Ulfs presentation, bild 80).

- **Intyg till skola för att styrka besvär även om celiaki inte påvisas?**  
Nej! Vad är det för besvär som ska styrkas?

- **Elimination och provokation?**

Nej, inte om frågan gäller gluten. Aldrig elimination före säker diagnos



## ***Det kom ytterligare ett brev: (del 2)***

**Laktos**, finns det några prover vi generellt bör ta, t ex transglutaminas-antikroppar för att utesluta samtidig celiaki. Om barnet uppenbart reagerar på laktos bör man ta IgE komjolk och transglutaminas.

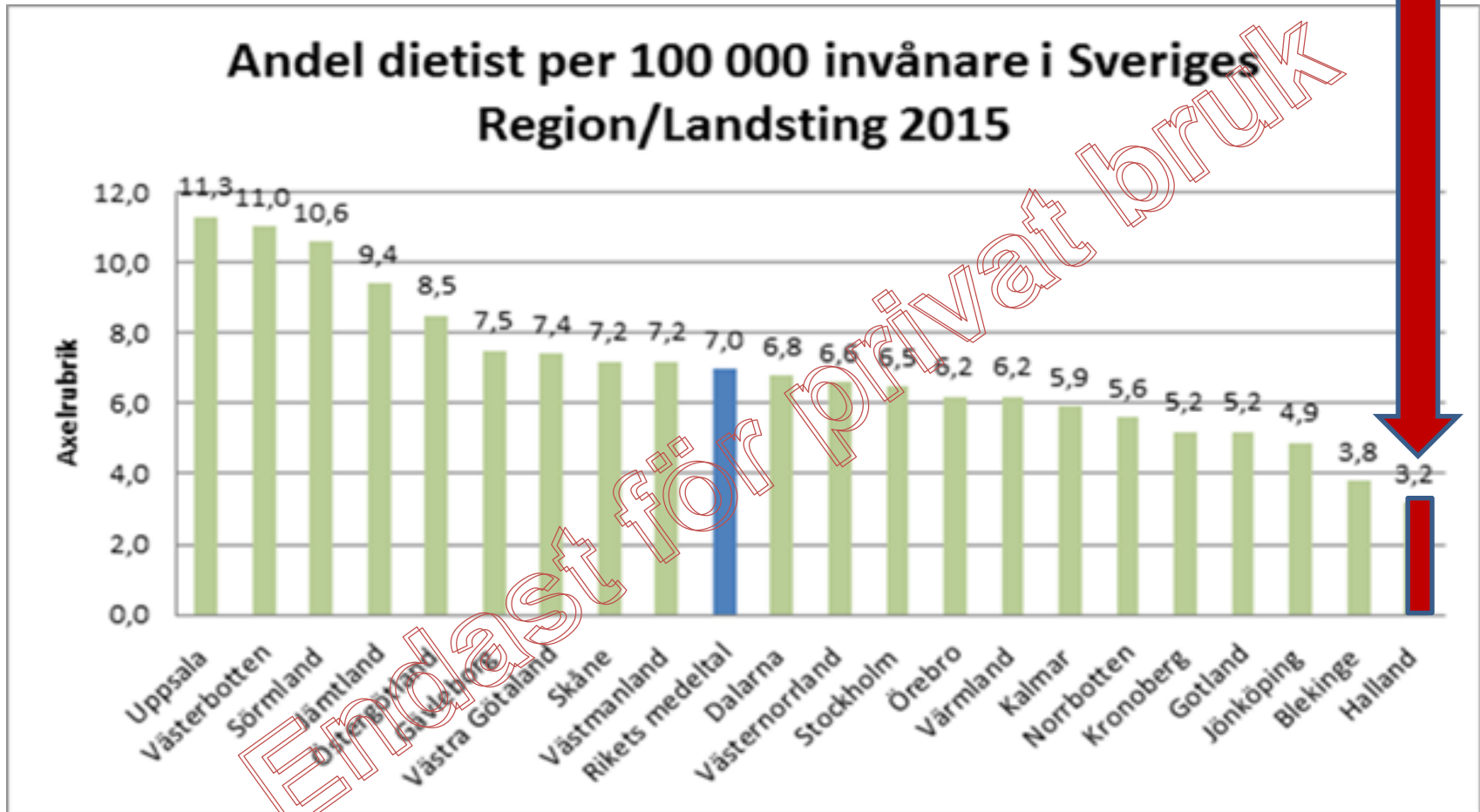
**DNA-laktosintolerans genuppsättning, IgE mjölk etc.** Vad är en tillräcklig utredning?

**Se ovan. DNA-prov kan vara aktuellt i sällsynta fall. Tex beroende på barnets härkomst.**

**Intyg till skola, när?**

**När du med säkerhet kan intyga en allergi/överkänslighet.**

**Vi förväntas göra det mesta själva.  
VI HAR MINST ANTAL dietister i landet...**



# BALTI STAN

Authentic Indian Cuisine & Takeaway



[Home](#) | [About Us](#) | [Outside Catering](#) | [News](#) |

★★★★★  
5 STAR REVIEWS  
[See All](#)

[OUR MENU](#) →

☎ [PHONE FOR A TAKEAWAY](#)



We're open Monday - Thursday 4.30pm - 11.30pm • Friday - Saturday 4pm -

## Food Allergies

If you suffer with any of the 14 food allergens please let us know before booking a table or ordering a takeaway.



Peanuts



Nuts



Crustaceans  
(Shellfish)



Molluscs  
(Shellfish)



Fish



Eggs



Milk



Cereals  
containing  
Gluten



Soya



Sesame  
seeds



Celery



Mustard



Lupin



Sulphur  
Dioxide

Endast för privat bruk